

SPÓŁKA AKCYJNA ORLEN LIETUVA

ZATWIERDZONO

rozporządzeniem nr TV1(1.2-1)-2024-0543
Dyrektora ds. jakości, ochrony środowiska i
bezpieczeństwa pracy
z dn. 16 grudnia 2024 r.

PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY BDS-18 „UŻYCIE PRZENOŚNEGO SPRZĘTU PRÓŻNIOWEGO”

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Cel i zakres stosowania niniejszych przepisów

1. Celem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy BDS-18 „Użycie przenośnego sprzętu próżniowego” (dalej – Przepisy) jest określenie minimalnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (dalej – BHP) dotyczących wysysania substancji stałych i ciekłych z zamkniętych zbiorników za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego w spółce akcyjnej ORLEN Lietuva (dalej – Spółka).

2. Niniejsze Przepisy obowiązują pracowników Spółki, którzy organizują wykonywanie prac za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego, a w przypadkach przewidzianych w umowie o dzieło (lub innej) zawartej między wykonawcą (dalej – Wykonawca) a Spółką – pracowników Wykonawcy wykonujących ww. prace w Spółce.

II. ODNOŚNIKI

3. Przepisy zostały opracowane w oparciu o aktualne wersje następujących dokumentów:

3.1. Norma ORLEN S.A. S7 T5 Rozładunek ładunków przy użyciu urządzeń próżniowych;

3.2. Standard ORLEN S.A. S7 T6 Odpompowywanie szlamu węglowodorowego przy użyciu specjalistycznych cystern do transportu osadu;

3.2. Ogólne zasady instalacji urządzeń elektrycznych, zatwierdzone przez ministra energetyki Republiki Litewskiej.

III. POJĘCIA I DEFINICJE

4. Stosowane w niniejszych Przepisach pojęcia i definicje:

Przenośny sprzęt próżniowy – mobilne lub przenośne urządzenia próżniowe przeznaczone do wysysania substancji stałych lub ciekłych.

Urządzenie próżniowe do wysysania substancji stałych – urządzenie przenośne wytwarzające próżnię, umożliwiające bezpieczne i skuteczne wysysanie substancji stałych z zamkniętych zbiorników, wyposażone we wszystkie niezbędne elementy do wysysania, zbierania, transportu i rozładunku substancji stałych.

Urządzenie próżniowe do wysysania substancji ciekłych – urządzenie przenośne wytwarzające próżnię, umożliwiające bezpieczne i skuteczne wysysanie substancji ciekłych z zamkniętych zbiorników, wyposażone w zbiornik oraz wszystkie niezbędne elementy do wysysania, przechowywania, transportu i rozładunku substancji ciekłych.

Substancje stałe – ładunek w zamkniętym zbiorniku (zużyte katalizatory, adsorbenty i inne substancje stałe), który ze względu na specyfikę procesu produkcyjnego może zawierać substancje wybuchowe i/lub łatwopalne lub substancje mające skłonność do pylenia.

Substancje ciekłe – szlam naftowy, osad, pozostałości produktów naftowych oraz inne ciekłe odpady naftowe znajdujące się w zamkniętym zbiorniku.

Dokumentacja techniczna – dokumentacja techniczna dostarczona przez producenta przenośnego sprzętu próżniowego, zawierająca informacje niezbędne do zapewnienia bezpiecznej eksploatacji. Zakres dokumentacji techniczno-ruchowej musi być zgodny z wymogami przepisów prawnych mających zastosowanie do urządzeń próżniowych (Dyrektywy maszynowej, Dyrektywy ws. zbiorników ciśnieniowych, Dyrektywy ATEX oraz innych przepisów, o ile mają one zastosowanie).

Zamknięty zbiornik – zbiornik lub przestrzeń, którego wielkość i kształt umożliwiają pracownikom wejście do niego, jednak ze względu na wielkość i kształt istniejącego lub istniejących miejsc wejścia do tego zbiornika pracownik nie może swobodnie (bez nachylania się, czołgania się itp.) do niego wejść lub z niego wyjść, a przestrzeń ta nie jest przeznaczona do stałego przebywania w niej. Do zbiorników zamkniętych zalicza się kolumny, reaktory, zbiorniki magazynowe, piece, studnie, cysterny, wykopy o głębokości dwóch metrów i większej, konstrukcje otwarte z wgłębieniem i in.

Koordynator prac – pracownik Spółki, który organizuje i/lub koordynuje wysysanie substancji stałych lub ciekłych z zamkniętych zbiorników za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego.

Kierownik robót – pracownik Wykonawcy, który zdał egzamin na kierownika robót zgodnie z procedurą obowiązującą w Spółce, odpowiedzialny za wysysanie substancji stałych lub ciekłych z zamkniętych zbiorników za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego.

Osoby wykonujące prace – pracownicy zajmujący się wysysaniem substancji stałych lub ciekłych z zamkniętych zbiorników za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego.

Umowa ADR – europejska umowa o międzynarodowym przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (*ang. – European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road*), która określa klasyfikację substancji niebezpiecznych oraz wymagania dotyczące pakowania, oznakowania, dokumentacji, transportu i bezpieczeństwa. Celem niniejszej umowy jest zapewnienie bezpieczeństwa przewozu ładunków niebezpiecznych oraz ograniczenie ryzyka dla ludzi, środowiska i mienia.

IV. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

5. Koordynator prac, składając zamówienie w Dziale Zakupów Spółki na wysysanie substancji stałych lub ciekłych metodą próżniową, ma obowiązek podania informacji dotyczących właściwości tych substancji (kartę charakterystyki, certyfikat klasyfikacji ADR itp.). Jeżeli właściwości substancji stałych lub ciekłych nie są znane, w dokumentach zamówienia należy zaznaczyć, że substancje stałe lub ciekłe mogą wykazywać właściwości niebezpieczne (np. mogą być wybuchowe i/lub łatwopalne).

6. Kierownik robót ma obowiązek:

6.1. Zapewnienia prawidłowego przygotowania sprzętu próżniowego do wysysania substancji stałych lub ciekłych zgodnie z wymaganiami określonymi przez producenta;

6.2. Posiadania dokumentów potwierdzających przeprowadzenie okresowego serwisu i przeglądu technicznego przenośnego sprzętu próżniowego;

6.3. Zapoznania osób wykonujących prace z właściwościami substancji stałych lub ciekłych;

6.4. Zapewnienia osobom wykonującym prace wszystkich niezbędnych środków ochrony indywidualnej oraz innych środków po dokonaniu oceny właściwości substancji stałych lub ciekłych;

6.5. Wyznaczenia do wykonania prac osób wykonujących prace, które zapoznały się z instrukcją obsługi i konserwacji przenośnego sprzętu próżniowego wydaną przez producenta, zostały przeszkolone i posiadają wymagane kwalifikacje w zakresie obsługi sprzętu próżniowego;

6.6. Organizowania uziemienia przenośnego sprzętu próżniowego zgodnie z procedurą określoną w niniejszych Przepisach przed rozpoczęciem prac;

6.7. Zapewnienia, aby osoby wykonujące prace nie rozpoczynały prac, dopóki nie zostanie wydane zezwolenie / polecenie na wykonywanie prac niebezpiecznych zgodnie z procedurą obowiązującą w Spółce, osoby wykonujące prace nie zostaną przeszkolone, nie zostanie przeprowadzona analiza ryzyka w ostatniej chwili oraz nie podpiszą one zezwolenia / polecenia na wykonywanie prac niebezpiecznych oraz karty oceny ryzyka wykonywanych prac.

V. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZENOŚNEGO SPRZĘTU PRÓŻNIOWEGO

7. Przenośny sprzęt próżniowy musi być poddawany okresowemu serwisowi i przeglądom technicznym.

8. Przenośny sprzęt próżniowy musi być dostosowany do substancji stałych lub płynnych, które mają być odsysane.

9. Przenośny sprzęt próżniowy musi posiadać deklarację zgodności WE, dokumenty potwierdzające oznakowanie CE oraz instrukcję obsługi i konserwacji sprzętu próżniowego.

10. Węże i inne akcesoria stosowane w przenośnym sprzęcie próżniowym muszą być w dobrym stanie technicznym i spełniać wymogi bezpieczeństwa (wykonane z materiałów, które nie pozwalają na gromadzenie się ładunków elektrostatycznych itp.).

11. Zabrania się użycia zmodyfikowanego przenośnego sprzętu próżniowego bez zgody producenta. Każda modyfikacja musi zostać zatwierdzona dokumentem producenta oraz odpowiedniej instytucji certyfikującej lub kontrolującej, zgodnie z procedurą określoną w przepisach prawnych.

12. Urządzenie próżniowe do wysysania substancji ciekłych musi być wyposażone w wyłącznik bezpieczeństwa, za pomocą którego pracownik mógłby odłączyć akumulator od instalacji elektrycznej w dowolnym momencie wysysania lub rozładunku substancji ciekłych.

VI. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYSYSANIA SUBSTANCJI STAŁYCH I CIEKŁYCH

13. Przed rozpoczęciem prac związanych z wysysaniem zamknięty zbiornik (z wyjątkiem studni, cystern, wykopów o głębokości dwóch metrów i większej oraz otwartych konstrukcji z zagłębieniem) musi zostać odizolowany za pomocą środków izolacji energetycznej od wszystkich istniejących lub potencjalnych źródeł niebezpiecznej energii, zgodnie z przepisami BHP Spółki BDS-29 „Izolacja urządzeń”.

14. Przenośny sprzęt próżniowy należy połączyć za pomocą przewodów uziemiających z urządzeniem uziemienia ochronnego zgodnie z wymaganiami zawartymi w Ogólnych zasadach instalacji elektrycznych [3.3]. Zgodnie z ww. zasadami do uziemienia można stosować naturalne urządzenia uziemienia ochronnego (metalowe i żelbetowe konstrukcje budowlane mające wymagany kontakt z gruntem, metalowe konstrukcje obiektów i urządzeń hydrotechnicznych, rurociągi wodociągowe i inne metalowe rurociągi poprowadzone w ziemi, z wyjątkiem rurociągów do transportu łatwopalnych cieczy i gazów).

15. Podłączenie uziemienia musi zostać sprawdzone wizualnie przez kierownika robót Wykonawcy; jeśli uziemienie jest wykonane w sposób właściwy, należy wpisać na wydrukowanym zezwoleniu / poleceniu na wykonywanie prac niebezpiecznych adnotację „Uziemienie właściwe” i podpisać dokument. Zabrania się rozpoczynania wysysania substancji stałych lub ciekłych za pomocą przenośnego sprzętu próżniowego, jeżeli w zezwoleniu / poleceniu na wykonywanie prac niebezpiecznych nie ma wpisu o przeprowadzonej kontroli uziemienia.

16. Do wysysania substancji stałych z zamkniętych zbiorników należy stosować metodę grawitacyjną (proces polegający na rozładunku substancji bez dodatkowej energii mechanicznej). Metodę próżniową należy stosować wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, gdy wysysanie grawitacyjne nie jest możliwe ze względów technicznych.

17. W razie konieczności wejścia do wnętrza zamkniętego zbiornika osoby wykonujące prace muszą postępować zgodnie z wymogami przepisów BHP Spółki BDS-6/2 „Prace w zamkniętych zbiornikach”.

18. Podczas wysysania substancji stałych w środowisku azotowym należy postępować zgodnie z wymogami przepisów BHP Spółki BDS-27 „Prace związane ze zwiększonym ryzykiem”, sporządzając protokół Grupy ds. zarządzania ryzykiem, w którym należy przewidzieć niezbędne środki organizacyjne i techniczne zapewniające bezpieczne wykonywanie prac.

19. Jeśli urządzenie próżniowe do wysysania substancji ciekłych posiada dwa przyłącza (dolne i górne), należy zawsze używać dolnego przyłącza wysysającego.

20. W odległości mniejszej niż 30 metrów od miejsca prowadzenia prac związanych z wysysaniem substancji ciekłych zabrania się wykonywania prac z użyciem otwartego ognia. W miejscu prowadzenia prac związanych z wysysaniem substancji ciekłych należy zapewnić stałą kontrolę powietrza otoczenia za pomocą przenośnego analizatora gazów.

V. WYMAGANIA DOTYCZĄCE TRANSPORTU SUBSTANCJI STAŁYCH I CIEKŁYCH

21. W przypadku konieczności przewozu substancji stałych lub ciekłych zaliczanych do ładunków niebezpiecznych należy dobrać pojazd w taki sposób, aby kod zbiornika był zgodny z postanowieniami umowy ADR mającymi zastosowanie do danej przewożonej substancji.

22. Pojazd musi posiadać dokumenty obowiązkowe określone w umowie ADR (list przewozowy dla ładunków niebezpiecznych, certyfikat potwierdzający przydatność pojazdu do przewozu określonych ładunków niebezpiecznych, pisemną instrukcję) oraz obowiązkowe wyposażenie.

23. Pojazd musi być oznakowany odpowiednimi pomarańczowymi (cyfrowymi) tablicami oraz znakami ostrzegawczymi określonymi w umowie ADR.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

24. Za okresową weryfikację i aktualizację niniejszych Przepisów, o ile istnieje taka potrzeba, odpowiedzialny jest kierownik Działu Kontroli Bezpieczeństwa Pracowników i Procesów Spółki.
